

Grażyna Borkowska

"Powstanie styczniowe w twórczości Bolesława Prusa", Waldemar Klemm, "Przegląd Humanistyczny" nr 6 (1981) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 25/3-4 (85-86), 225

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ KLEMM Waldemar: Powstanie styczniowe w twórczości Bolesława Prusa. "Przegląd Humanistyczny" 1981 nr 6 s. 107-117.

Teza głosząca ambiwalencję pozytywistów wobec powstania styczniowego, dotyczy również twórczości Prusa. Jego piarstwo potwierdza także inną prawidłowość: w dokonaniach literackich pozytywiści byli znacznie przychylniejsi powstaniu niż w tekstach publicystycznych.

BP/85/86/19

G.B.

/II/ KLINGER Antoni: Andrzej Frycz Modrzewski jako rzecznik idei tolerancji. "Przegląd Humanistyczny" 1980 nr 11/12 s. 118-124.

Idea szeroko pojmowanej tolerancji, której rzecznikiem był A. Frycz Modrzewski, zrodziła się z jego postępowej myśli racjonalistycznej. Rozum znaczył dla pisarza nie tylko miarę wartości ogółu stosunków, pojmowany był też jako funkcjonujące narzędzie walki społecznej, czynnik warunkujący integrację ludzkiej działalności w sferze życia religijnego i politycznego. Potępiając przemoc opowiadał się Modrzewski za prowadzeniem dysput. Uważał, że państwo, którego celem jest szczęście i sprawiedliwość obywateli, realizować winno przede wszystkim zasadę tolerancji. Irenistyczna postawa Modrzewskiego (m.in. dążenie do pokoju i wzajemnej wyrozumiałości, ostrożność w deklarowaniu przynależności do jednego z rodzących się wyznań reformatorskich) wynikała z jego roli mediacyjnej, której celem było doprowadzenie do zgody wewnątrz obozu różnowierców i umożliwienie narodowemu soborowi ustalenia zasadniczej linii politycznej izby poselskiej.

BP/85/86/20

K.M.